

2022-06-07
U2022/02291**Utbildningsdepartementet**

Enligt sändlista

Uppdrag att ta fram utbildningsutbud för klimatomställning inom öppen nätbaserad utbildning samt medel till samma ändamål

Regeringens beslut

Regeringen ger Uppsala universitet, Lunds universitet, Umeå universitet, Linköpings universitet, Kungl. Tekniska högskolan, Luleå tekniska universitet, Mälardalens universitet och Sveriges lantbruksuniversitet i uppdrag att ta fram och erbjuda ett samordnat utbud av öppen nätbaserad utbildning som kan stödja samhällets klimatomställning.

Uppsala universitet ska samordna lärosätenas arbete så att ett allsidigt och samordnat utbildningsutbud tas fram och erbjuds. Utbildningen ska i första hand rikta sig till yrkesverksamma i syfte att ge möjlighet till kompetensutveckling som bedöms vara särskilt viktig för att stödja samhällets klimatomställning. Utbildningen ska erbjudas med start under 2022, men utformas så att den kan även erbjudas under kommande år.

För uppdragets genomförande får universiteten vardera rekvirera högst 1,9 miljoner kronor under 2022 från Kammarkollegiet som ska redovisas mot det under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård för budgetåret 2022 uppförda anslaget 1:22 Kompetenslyft för klimatomställningen, anslagsposten 01 Kompetenslyft för klimatomställningen. Uppsala universitet får därutöver rekvirera 400 000 kronor för utveckling av utbildning samt arbetet med att samordna uppdraget. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 15 februari 2023 till Kammarkollegiet. Rekvisition ska vara inkommen till Kammarkollegiet senast den 30 november 2022. I rekvisitionen ska hänvisning göras till diarienumret i detta beslut. Universiteten ska senast den 25 januari 2023 redovisa resultatet av arbetet till Uppsala universitet (med kopia till

Regeringskansliet, Utbildningsdepartementet). Av redovisningen ska det bl.a. framgå antalet deltagare, vilket utbildningsutbud som erbjudits och viktiga erfarenheter av arbetet samt uppskattade kostnader för att upprätthålla och erbjuda motsvarande utbud under 2023 och 2024.

Regeringen beslutar även att Chalmers Tekniska Högskola AB får rekquirera 1,9 miljoner kronor för att ta fram och erbjuda ett utbud av öppen nätbaserad utbildning som kan stödja samhällets klimatomställning. Medlen avser verksamhet under 2022 och betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet med hänvisning till detta besluts diarienummer, senast den 30 november 2022. Utgifterna ska redovisas enligt vad som anges ovan beträffande uppdraget. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 15 februari 2023 till Kammarkollegiet. Senast den 25 januari 2023 ska Chalmers Tekniska Högskola AB lämna en slutrapport till Uppsala universitet (med kopia till Regeringskansliet, Utbildningsdepartementet). Av slutrapporten ska det framgå hur beviljade medel har använts, antalet deltagare, vilket utbildningsutbud som erbjudits och viktiga erfarenheter av arbetet samt uppskattade kostnader för att upprätthålla och erbjuda motsvarande utbud under 2023 och 2024. Slutrapport och återbetalning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Uppsala universitet ska lämna en samlad redovisning av uppdraget samt uppskattade kostnader för att upprätthålla och erbjuda motsvarande utbud under 2023 och 2024 till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet med kopia till Miljödepartementet) senast den 15 februari 2023. Av redovisningen ska även framgå antalet deltagare, vilket utbildningsutbud som har erbjudits, och viktiga erfarenheter av arbetet.

Närmare beskrivning av uppdraget

Utbildningsutbudet ska bygga vidare på eller komplettera pågående utbildningsinitiativ som främjar nödvändig kompetensutveckling och behov inom både näringsliv, offentlig sektor och civilsamhället för att skapa förutsättningar för hela samhällets klimatomställning. Utbildningsutbudet som tas fram ska bidra till kompetensförsörjning som underlättar investeringar i klimatomställningen, möjliggör utsläppsminskande åtgärder eller som på annat sätt bidrar till att nå målen i det klimatpolitiska ramverket. Detta bör ske genom utveckling och anordnande av öppen nätbaserad utbildning. Syftet är att möjliggöra kortare vidareutbildningar inom relevanta

områden såsom teknik, naturvetenskap, upphandlingsrätt, datavetenskap, samhällsplanering m.m. I arbetet ska erfarenheter från kortare utbildningsinsatser inom bl.a. AI Competence for Sweden och Ingenjör 4.0 tas tillvara. Utvecklingsarbetet ska ske i dialog med Verket för innovationssystem (Vinnova) för att kunna samordnas med det uppdrag som myndigheten har för att förbereda genomförande av ett kompetenslyft för klimatomställningen (M2022/00645). För att möjliggöra att personer som vill ta del av den öppna nätbaserade utbildningen enkelt ska kunna hitta utbildningen ska universitetet i dialog med Vinnova möjliggöra att information om utbildningarna kan lämnas samlat med utgångspunkt i befintliga utbildningsplattformar. Universitetet ska även föra dialog om behovet av utbildning med relevanta organisationer i näringslivet och i det omgivande samhället i övrigt, inklusive berörda regioner samt med övriga statliga universitet och högskolor liksom Myndigheten för yrkeshögskolan, Tillväxtverket och RISE Research Institutes of Sweden AB.

Om öppen nätbaserad utbildning

Med öppen nätbaserad utbildning avses utbildning som ges via internet och som är öppen för alla, utan förkunskapskrav. Utbildningen är avgiftsfri för deltagarna. Av 11 kap. högskoleförordningen (1993:100) framgår att universitet och högskolor får anordna öppen nätbaserad utbildning om den knyter an till och främjar den högskoleutbildning på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå som högskolan har examenstillstånd för eller den forskning som bedrivs vid högskolan. Öppen nätbaserad utbildning är därmed ett komplement till högskolans ordinarie utbildningsutbud. För den som i framtiden antas till en ordinarie högskoleutbildning är det möjligt att ansöka om att få tidigare utbildning, t.ex. öppen nätbaserad utbildning, tillgodoräknad. Öppen nätbaserad utbildning är en av flera möjliga vägar till att studera vidare, att byta karriär och att kunna bilda sig under hela livet och i hela landet. Sådan utbildning har också en roll att fylla i folkbildande syfte och kan dessutom inspirera människor att studera vidare.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen har föreslagit i budgetpropositionen för 2022 att 100 miljoner kronor avsätts 2022 för ett nytt statligt finansierat kompetenslyft för klimatomställningen för att möjliggöra näringslivets och samhällets klimatomställning inklusive omställningen till en cirkulär ekonomi.

Samhällets utveckling mot bakgrund av covid-19-pandemin och den pågående klimatomställningen innebär att digitalisering, automatisering och elektrifiering präglar efterfrågan på arbetskraft framöver, inte minst i norra Sverige. Detta ställer nya krav på utvecklad kompetens hos arbetskraften. För att möta strukturomvandlingen och den brist på kompetens för klimatomställningen som kan uppstå de närmaste åren till följd av denna omvandling som sker relativt snabbt behövs särskilda möjligheter för kompetensutveckling, utbildning och omställning. I syfte att säkerställa att rätt kompetens finns på arbetsmarknaden för att genomföra den gröna återhämtningen och klimatomställningen behövs därför riktade satsningar på bl.a. kompetensutveckling och utbildning. Det behövs möjligheter till kompetensutveckling för yrkesverksamma som arbetar inom områden där ökad kunskap bedöms vara särskilt viktig för att stödja samhällets klimatomställning. Sådan kompetensutveckling kan behöva ske av personal som är direkt involverad i utvecklings- och produktionsprocesser inom industrin, men även av de som arbetar med exempelvis planering, inköp eller upphandling. Genom att tillhandahålla öppen nätbaserad utbildning kan fler ta del av relevant kunskap som kan främja klimatomställning, men sådan utbildning kan även möjliggöra ökad rekrytering till vidareutbildning inom det reguljära utbildningsutbudet som finns inom flera utbildningsformer.

På regeringens vägnar

Anna Ekström

Lina Lundblad

Enligt sändlista

Uppsala universitet
Lunds universitet
Umeå universitet
Linköpings universitet
Kungl. Tekniska högskolan
Luleå tekniska universitet
Mälardalens universitet
Sveriges lantbruksuniversitet
Chalmers Tekniska Högskola AB

Kopia till

Göteborgs universitet
Stockholms universitet
Linköpings universitet
Karolinska institutet
Karlstads universitet
Linnéuniversitetet
Örebro universitet
Mittuniversitetet
Malmö universitet
Blekinge tekniska högskola
Försvarshögskolan
Gymnastik- och idrottshögskolan
Högskolan i Borås
Högskolan Dalarna
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan Kristianstad
Högskolan i Skövde
Högskolan Väst
Konstfack
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Stockholms konstnärliga högskola
Södertörns högskola
Kammarkollegiet
Myndigheten för yrkeshögskolan
Tillväxtverket
Verket för innovationssystem
RISE Research Institutes of Sweden AB